

Maatalousyhtymä Nurmela Tila
Hilppusentie 25
85710 PARKKILA

Maatalousyhtymä Nurmela Tilan lausuntopyyntö 23.5.2023

**Päätös ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA) soveltamisesta,
Maatalousyhtymä Nurmela Tila, eläinsuojaja biokaasulaitos, Haapajärvi**

HANKE

Eläinsuojaja biokaasulaitos, Haapajärvi

HANKKEESTA VASTAAVA

Maatalousyhtymä Nurmela Tila
Hilppusentie 25
85710 PARKKILA
Y-tunnus: 2994610-7

ASIAN VIREILLETULO

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle on toimitettu Maatalousyhtymä Nurmela Tilan eläinsuojaja biokaasulaitosta koskeva arviointipyyntö YVA-menettelyn soveltamistarpeesta (Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä 252/2017, jäljempänä YVA-laki).

YVA-lain 3 § 1 mom. mukaan lakia ja ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä arvioitavat hankkeet ja niiden muutokset luetaan lain liitteessä 1. Hakemuksen mukainen toiminta ei ole YVA-lain soveltamisalaan kuuluvan hankeluettelon liitteessä 1.

YVA-lain 3 § 1 mom. mukaan jätteiden käsittelylaitokset, joissa muuta kuin vaarallista jätettä, jossa käsitellään biologisesti ja jotka ovat mitoitettu vähintään 35 000 tonnin vuotuiselle jätemäärälle, kuuluu YVA-lain soveltamisalaan. Suunnitellussa biokaasulaitoksessa käsitellään eläinsuojissa muodostuvaa lietelantaa ja/tai separoidun lietelannan nestejätettä noin 12045 t/v, kuivalantaa (kuivikepohjalanta) noin 760 t/v sekä ylivuotisia/pilaantuneita nurmirehuja noin 360–720 t/v. Käsiteltävät määrät ovat yhteensä 13525 t/v.

14.7.2023

Arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin 3 § 1 momentissa tarkoitettuun muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia.

NYKYTILANNE

Maatalousyhtymä Nurmelan tilalla harjoitetaan kotieläintuotantoa ja kasvinviljelyä, päätuotantosuuntana on maidontuotanto.

Tilalla on kaksi eri tilakeskusta (2 km etäisyydellä toisistaan), joissa voimassa olevat kunnalliset ympäristöluvat. *Mannilan tila*, ympäristölupa 27.4.2018, johon saa sijoittaa enintään 124 lypsylehmää, 32 hiehoa (12-24 kk), 22 lehmävasikkaa (6-12 kk) ja 26 vasikkaa (0-6 kk). *Nurmelan tila*, ympäristölupa 11.1.2019, johon saa sijoittaa enintään 122 lypsylehmää, 19 hiehoa (12-24 kk), 30 lehmävasikkaa (6-12 kk) ja 30 vasikkaa (0-6 kk).

Uusi eläinsuoja sijaitsisi noin kilometrin päässä molemmista nykyisistä eläinsuojista.

HANKKEESTA VASTAAVAN TOIMITTAMAT TIEDOT

Hakija on koonnut YVA-lain 252/2017 liitteessä 2 esitettyä sisältövaatimusta vastaavia tietoja hankkeesta seuraavasti:

Toiminnan laajentaminen

Suunnitellun rakennusalueen läheisyydessä sijaitsee asuintalo ja kesämökki (kiinteistöillä 69-402-7-106 ja 69-402-7-13) sekä luvan hakijoiden osittaisessa omistuksessa oleva kesämökki (kiinteistöllä 69-402-7-122). Nämä rakennukset sijaitsevat yli 300 metrin päässä suunnitellusta rakennusalueesta. Lähimpänä lähintä asuintaloa sijaitsee biokaasulaitos. Lähin kotieläintuotantorakennus sijaitsee yli 500 metrin päässä kiinteistöllä 69-402-287-4. Rakennuspaikka ei sijaitse pohjavesialueella eikä Natura-alueella. Lähin vesistö (pengerretty Settijärvi) sijaitsee yli 350 metrin päässä rakennusalueen reunasta. Lähin pohjavesialue on noin 15 km päässä, lähin Natura-alue yli 10 km päässä (Nurmesjärven Natura-alue) ja lähin luonnonsuojelualue yli 4 km päässä (Lamminrämeen luonnonsuojelualue). Rakennusalue on peltomaata. Uusi eläinsuoja sijaitsee noin kilometrin päässä molemmista nykyisistä eläinsuojista.

Uutta ympäristölupaa haetaan tuotannon laajentamiseen. Hanke pitää sisällään 340 lypsylehmän ja 12 hiehon (iältään 23-24 kk) eläinsuojan (lypsykarjapihatto), vasikkalan (yhteensä 110 kpl iältään 0-6 kk), katetun lietesäiliön

14.7.2023

navetan yhteyteen 2500 m³ (telttamainen kate), 2 kpl etälietesäiliöitä (yhteensä 5000 m³) ja pumppukaivon 300 m³, kuivalantalan 1000 m³ sekä biokaasulaitoksen (reaktorisäiliön tilavuus n. 1500-3000 m³ (lietetilavuus/hyötytilavuus)).

Hanke toteutetaan uudelle kiinteistölle, joka tulee alueella olevan tilusjärjestelyn myötä (toimitusnumero 2020-630384, lopullinen jakosuunnitelma vahvistettu) ja omistus siirtyy 1.1.2024 alkaen. Alueen koko on noin 17,85 ha. Uusi eläinsuoja tulee sijaitsemaan osoitteessa Kuposperäntie 261, Haapajärvi. Rakennuskanta tulee sijaitsemaan seuraavien nykyisten kiinteistöjen alueella; 69-402-16-47, 69-402-2-267 ja 69-402-287-4.

Luonnonvarojen käyttö

Hankkeessa ei kuluteta merkittävästi luonnonvaroja, lähinnä rakennusmateriaaleja sekä rehuraaka-aineita. Energian osalta suurin kulutus on sähkössä ja pesu- ja juomavesien lämmityksessä. Eläinsuojien tarvitsema sähkö- ja lämpöenergia on tarkoitus tuottaa tontille rakennettavalla biokaasulaitoksella (selvitys erillisellä liitteellä), jonka energian tuotannossa hyödynnetään mm. lietelantaa ja rehutähteitä. Lietelantaa on tarkoitus myös separoida ja hyödyntää lehmien parsien kuivikkeena. Rakennuspaikalta ei kaadeta puita tai metsää (EU:n metsäkatoasetus).

Jätteiden muodostuminen

Toiminnan laajentaminen ei lisää merkittävästi jätteiden muodostumista. Eniten lisäystä on lietelannan muodostumisessa. Eläinmäärään perustuva lannan levitysalan tarve hankkeen eläinmäärälle on noin 275 ha (Valtioneuvoston asetus 138/2019). Tilan nykyinen hallinnassa oleva peltoala riittää toiminnan laajentamiseen. Tilalla kuolleet eläimet hävitetään Honkajoki Oy:n kautta raadonkäsittelyyn. Muun talousjätteen määrän ei arvioida lisääntyvän nykyisestä toiminnasta. Tilalla hyödynnetään mm. Vestian palveluja jätteiden käsittelyssä ja kierrättämisessä (talousjäte, muovi, metalli).

Ympäristövaikutukset

Rakennuspaikka ei sijaitse vesistöjen, Natura-alueiden tai muutoin herkän ympäristöalueen (esim. suojelualueiden) välittömässä läheisyydessä. Lähimpänä näistä sijaitsee vesistö (Settijärvi) yli 350 metrin etäisyydellä rakennusalueesta. Suurimmat ympäristövaikutukset muodostuvat lähinnä varsinaisen toiminnan aiheuttamista hajuista ja lietelannan käsittelystä alueella (kuljetus, siirto, ilmanvaihto eläinsuojassa). Hajuhaittoja pyritään ehkäisemään huolellisella varastointi ja rakennussuunnittelulla sekä biokaasulaitoksen avulla. Tällä tavalla minimoidaan myös mahdollinen vuotoriski. Lannan levityksessä ja sen ajankohdassa noudatetaan voimassa olevia lakeja ja asetuksia (mm. nitraattiasetus; Valtioneuvoston asetus 1250/2014). Käytetyt työmenetelmät, kuten lietteen multaus ja levitysjankohdan suunnittelu, vähentävät myös lietteen hyötykäytöstä

14.7.2023

syntyviä hajuhaittoja sekä ympäristön kuormitusriskiä. Melua toiminnassa muodostuu lähinnä työkonien käytöstä (esim. traktori, pienkuormaaja, maidon jäähdytys)

ASIAN KÄSITTELY

YVA-lain 12 § mukaan on hankkeesta vastaavan toimitettava viranomaiselle kuvaus hankkeesta ja sen todennäköisistä merkittävistä ympäristövaikutuksista. YVA-asetuksen (277/2017) 1§ mukaan tulee hankkeesta vastaavan toimittaa päätöksen tekoa varten riittävät tiedot YVA-lain 3 §:n 2 momentissa tarkoitettua arviointimenettelyn soveltamista yksittäistapauksessa koskevaa päätöksentekoa varten riittävät tiedot.

ANNETUT LAUSUNNOT

Hankkeesta pyydettiin 2.6.2023 lausuntoa Haapajärven kaupungilta ja Haapajärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta (Peruspalvelukuntayhtymä Selänne, Ympäristönsuojelu), jotka toteavat seuraavaa:

Haapajärven kaupunki 3.7.2023

Suunniteltua toimintaa ei ole suoraan mainittu YVA-lain hankeluettelossa. Hankkeen vaikutukset ovat kotieläintaloudelle tyypillisiä, pääasiassa paikallisia ja lieviä/kohtalaisia. Karttatarkastelun perusteella lähimmät vesistöt ovat noin 3,5 kilometrin (Ahveroinen) ja 4,4 kilometrin (Settijärvi) etäisyydellä. Etukäteen arvioituna hanke vähentää eläinten pitoon liittyviä vaikutuksia Koposperällä, kun sieltä siirtyy toimintaa kauemmas häiriintyvistä kohteista. Lisäksi rakennettava biokaasulaitos vähentää lannanlevityksen hajuhaittoja toiminnanharjoittajan hallinnassa olevien peltien osalta kauempanakin. Toimintaan liittyviä vaikutuksia on mahdollista selvittää tarvittaessa vielä ympäristölupakäsittelyn yhteydessä ja niitä voidaan rajata annettavilla lupamääräyksillä. Toiminnan vaatiman ympäristöluvan käsittelee Aluehallintovirasto (AVI).

Haapajärven kaupunki toteaa lausuntanaan, että kyseessä olevassa hankkeessa YVA-menettely ei ole välttämätöntä, kun otetaan huomioon suunniteltu toiminta kokonaisuutena ja sen sijoittuminen harvaan asutulle alueelle.

*Haapajärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
(Peruspalvelukuntayhtymä Selänne, Ympäristönsuojelu) 29.6.2023*

Suunniteltua toimintaa ei ole suoraan mainittu YVA-lain hankeluettelossa. Hankkeen vaikutukset ovat kotieläintaloudelle tyypillisiä, pääasiassa paikallisia ja lieviä/kohtalaisia. Biokaasukaasulaitoksen voi olettaa vähentävän lannanlevityksen hajuhaittoja, koska peltolannoitteena käytettävä mädätys-jäännös ei haise häiritsevästi. Toimintaan liittyviä vaikutuksia on mahdollista selvittää tarvittaessa vielä

14.7.2023

ympäristölupakäsittelyn yhteydessä ja niitä voidaan rajata annettavilla lupamääräyksillä. Toiminnan vaatiman ympäristöluvan käsittelee Aluehallintovirasto.

Ympäristötarkastajan näkemyksen mukaan lausuntopyynnön ja sen liitteenä olevan materiaalin perusteella hankkeen YVA-menettely ei ole välttämätöntä, kun otetaan huomioon suunniteltu toiminta kokonaisuutena ja sen sijainti. Etukäteen arvioituna toiminnasta ei aiheudu merkittäviä ympäristövaikutuksia.

HANKKEESTA VASTAAVAN KUULEMINEN

Hankkeesta vastaavalle toimitettiin hankkeesta annetut lausunnot hallintolain (434/2003) 34§:n mukaisesti vastineen antoa varten.

Vastauksessa todetaan, että maatalousyhtymän osakkaat ovat tutustuneet annettuihin lausuntoihin ja todenneet, että asiasta ei anneta erillistä vastinetta.

ELY-KESKUKSEN RATKAISU

Maatalousyhtymä Nurmela Tilan uuteen eläinsuojaan ei sovelleta ympäristövaikutusten arvioinnista (YVA) annetun lain (252/2017) mukaista arviointimenettelyä.

ELY-KESKUKSEN RATKAISUN PERUSTELUT

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (YVA-lain) 3 §:n mukaan arviointimenettelyä sovelletaan hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia.

YVA-lain 3 §:n 2 momentin mukaan arviointimenettelyä sovelletaan yksittäistapauksessa jo toteutetun hankkeen oleelliseen muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, kyseisen lain 3 §:n 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Arviointimenettelyn soveltamisesta päätettäessä on otettava huomioon hankkeen ominaisuudet, sijainti ja vaikutusten luonne.

Toiminta ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle eikä läheisyydessä ei sijaitse muinaisjäännöksiä tai luonnonsuojelullisesti merkittäviä kohteita, joihin hankkeella olisi vaikutusta. Toiminta-alueella ei ole tulvavaaraa 1/20 a tulvalla. Alin rakentamiskorkeus on N2000+113,99 m.

ELY-keskus huomauttaa, että alueella ovat voimassa Pohjois-Pohjanmaan 1., 2. ja 3. vaihemaakuntakaava, ei yleis- tai asemakaavoja. Hankealueen välittömässä läheisyydessä on maakuntakaavassa osoitettu pääsähkijohdon yhteystarve. Tuulivoimahankkeiden vuoksi Pohjois-

14.7.2023

Pohjanmaalla on vireillä useita sähkönsiirron kehittämishankkeita. Tässä hankkeessa tulee varmistaa, että suunniteltujen toimintojen sijoittuminen ei estä kantaverkon kehittämistä. Voidaan kuitenkin arvioida, että hankkeesta ei vaikuttaisi olevan vaikutuksia valtakunnan verkon kehittämiseen.

Hankkeen vaikutusalueella ei ole tiedossa muita hankkeita, joista aiheutuisi yhteisvaikutuksia.

Liikenne kasvaa alueella nykyisestä eläinten, rehujen sekä lannan siirtokuljetusten lisääntymisenä. Lisääntyneistä liikennetapahtumista on suurin osa lannanajoa. Toiminnasta syntyvä hajuhaitta olisi oletettavasti suurempi, mikäli biokaasulaitosta ei toteutettaisi.

Verratessa laajennuksen kokoa YVA-hankeluettelon liitteessä 1 mainittuihin muihin eläinten pitoa koskeviin rajoihin, eläinsuoja ylittää näitä koskevat rajat. Esimerkiksi lihasikojen YVA-rajana on 3000 lihasikaa (3000 ey). Suunnitellussa uudessa eläinsuojassa pidettäisiin 340 lypsylehmää ja 12 hiehoa (iältään 23-24 kk) ja 110 vasikkaa (0-6), joita vastaava eläinyksikkömäärä olisi $340 \times 10,8 \text{ ey} = 3672 \text{ ey}$, $12 \times 4 = 48 \text{ ey}$ ja $110 \times 1,7 \text{ ey}$, yhteensä 3907 ey.

Suunnitellusta hankkeesta ei aiheudu, ottaen huomioon hankkeen ominaisuudet (kuten biokaasulaitos) ja sijainti sekä vaikutusten luonne, todennäköisesti laadultaan tai laajuudeltaan merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia, jotka kokonaisuutena ovat rinnastettavissa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetussa laissa mainittujen hankkeiden merkittäviin ympäristövaikutuksiin.

MUUTOKSENHAKU

Hankkeesta vastaavan muutoksenhakuoikeus

Hankkeesta vastaava saa hakea tähän päätökseen muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Muiden tahojen muutoksenhakuoikeus

Se, jolla on oikeus hakea muutosta hanketta koskevaan lupapäätökseen, saa hakea muutosta tähän päätökseen, jolla on katsottu, ettei ympäristövaikutusten arviointimenettely ole tarpeen. Muutosta voidaan hakea vasta siinä vaiheessa, kun edellä mainitusta päätöksestä on mahdollisuus valittaa (YVA-laki 37§, 2. mom).

SOVELLETUT SÄÄDÖKSET

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017)

Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (277/2017)

14.7.2023

MAKSU

Päätöksestä ei peritä maksua.

PÄÄTÖKSEN NÄHTÄVILLÄOLO

Päätös lähetetään saantitodistuksella hankkeesta vastaavalle.

Päätöksestä kuulutetaan Haapajärven kaupungin virallisella ilmoitustaululla.

Päätös ja siitä annettu kuulutus ovat nähtävillä 17.7 – 15.8.2023 Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen verkkosivulla www.ely-keskus.fi/kuulutukset/pohjois-pohjanmaa sekä osoitteessa www.ymparisto.fi/yva-paatokset/pohjois-pohjanmaa Haapajärven kaupunkia on pyydetty julkaisemaan tieto kuulutuksesta kuntalain (410/2015) 108 §:n edellyttämällä tavalla.

Asian käsittelyyn on osallistunut alueidenkäytönasiantuntijat Elina Saine ja Touko Linjama (kaavoitus) sekä vesitalousasiantuntija Riku Eskelinen (tulvat).

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt Ylitarkastaja Jari Määttä ja ratkaissut Yksikön päällikkö Juhani Kaakinen.

Liitteet

Valitusosoitus

Jakelu

Saantitodistuksella hankevastaavalle

Tiedoksi

Haapajärven kaupunki (haapajarvi@haapajarvi.fi,
jouni.laajala@haapajarvi.fi)

Haapajärven kaupungin
ympäristönsuojeluviranomainen/Peruspalvelukuntayhtymä Selänne
(selanne@selanne.net)

Tämä asiakirja POPELY/373/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POPELY/373/2023 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Kaakinen Juhani 14.07.2023 10:20

Esittelijä Määttä Jari M 14.07.2023 10:21

Liite ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 13 §:n mukaiseen päätökseen

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen**. Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa 270 euron suuruinen oikeudenkäyntimaksu. Tuomioistuinnmaksulaissa (1455/2015) säädetään erikseen niistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa **päätöksen tiedoksisaannista**. Ajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavaan arkipäivään.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavalla tavalla. Jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, sen katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta näytetä. Viranomaisen katsotaan kuitenkin saaneen tiedon kirjeen saapumispäivänä. Jos tiedoksianto toimitetaan todisteellisesti saantitodistusta tai tiedoksiantotodistusta vastaan taikka haastetiedoksiantona, käy tiedoksianto aika ilmi saantitodistuksesta tai muusta kirjallisesta todistuksesta. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä.

Sisältö

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- valituksenalainen päätös valitusosoituksineen alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- tiedoksisaantitodistus tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- mahdolliset asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi
- asiamiehen valtakirja, mikäli asiamiehenä toimii muu kuin asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

Toimittaminen

Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus
Torikatu 34–40
PL 189
90101 Oulu
Vaihde 029 56 42800

Valituskirjelmän voi toimittaa henkilökohtaisesti tai asiamiehen tai lähetin välityksellä taikka lähettäjän omalla vastuulla postitse tai sähköisesti. Valituskirjelmän tulee olla valitusviranomaisella viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.